

ΘΕΜΑ 7ο Λυσία, Ἐν βουλή Μαντιθέω δοκιμαζομένω ἀπολογία, § 1-3

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Εἰ μὴ συνήδη, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὐτῶ σφόδρα ἐμαντῶ πιστεύω, ᾧστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι. ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμί τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνομαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐκ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Εἰ μὴ συνήδη, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς...χρόνον ἡγήσεσθαι.*

Μονάδες 10

2. Ποιο ἦταν το κυριότερο δικαστήριο της Αθήνας, πῶς ορίζονταν τα μέλη του καὶ ποια ἦταν ἡ σύνθεσή του;

Μονάδες 10

3. Να εντοπίσετε στο προοίμιο τα ρητορικά πάθη.

Μονάδες 10

4. Σε ποια σημεία του κειμένου φαίνεται ἡ προσπάθεια του Λυσία να σκιαγραφήσει τον χαρακτήρα του Μαντιθέου;

Μονάδες 10

5. α) *ἠνάγκασμαι, φαίνομαι, δέομαι, δοκιμάζειν, ἵππευον*: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ἢ σύνθετη, τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παραπάνω λέξεις τοῦ κειμένου.

Μονάδες 5

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. κακῶς	α) ἠδέως
2. πολλή	β) δύσνους
3. μέγιστος	γ) ὀλίγη
4. ἀηδῶς	δ) βελτίων
5. εὔνους	ε) ἐλάχιστος
	στ) μετρίως
	ζ) καλῶς

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Εάν δε γνώριζα καλά, κύριοι βουλευτές, ότι οι κατηγοροί μου επιθυμούν να με βλάψουν με κάθε τρόπο, θα τους χρωστούσα μεγάλη ευγνωμοσύνη γι' αυτήν την κατηγορία· γιατί θεωρώ ότι αυτοί είναι υπεύθυνοι για τα μεγαλύτερα αγαθά σε κείνους, που άδικα έχουν συκοφαντηθεί, αυτοί που αναγκάζουν αυτούς (που κατηγορούνται άδικα) να λογοδοτήσουν για τις πράξεις της ζωής τους. Διότι τόσο μεγάλη εμπιστοσύνη έχω στον εαυτό μου, ώστε ελπίζω ότι, και αν κάποιος τυχαίνει να φέρεται άσχημα (ή εχθρικά) σε μένα, όταν με ακούσει να μιλώ για εκείνα που έχουν διαδραματιστεί, θα αλλάξει γνώμη και θα με θεωρεί στο εξής πολύ καλύτερο.

2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 17: «Το κυριότερο όμως δικαστήριο του Αθηναϊκού κράτους...ήταν μυστική».

3. Ο ομιλητής επιτυγχάνει από την αρχή να διεγείρει τις ψυχές των ακροατών του αισθήματα αγανάκτησης και οργής εναντίον των αντιπάλων του με τη φράση «εἰμὶ συνήδη...της κατηγορίας», καθώς εκφράζει την βεβαιότητά του για την πρόθεση της κατηγορίας, ενώ ταυτόχρονα μειώνει τους κατηγορούς του. Προσπαθεί να προκαλέσει υποψίες και σοβαρές αμφιβολίες για τα πραγματικά τους κίνητρα, υποστηρίζοντας ότι άδικα συκοφαντείται «τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις», ενώ καταληκτικά μιλώντας υποστηρίζει ότι με τη δημοκρατική και ανεπίληπτη ζωή του θα καταφέρει να αποδείξει το ποιόν τους «**τούτους δὲ ἠγεῖσθαι χείρους εἶναι**» υποσκάπτοντας μ' αυτό τον τρόπο την ειλικρίνεια των προθέσεών τους και την αξιοπιστία τους.

4. Ο Λυσίας παρουσιάζει αρχικά τον Μαντίθεο ως ένα έντιμο πολίτη που δεν διστάζει να μιλήσει για τη ζωή του, καθώς δεν έχει τίποτε να κρύψει «**ἡγοῦμαι γὰρ...καταστήναι**». Πρόκειται για ένα θύμα της κακότητας των κατηγορών του, ο οποίος παρά το γεγονός ότι συκοφαντείται, σχεδόν αποκαλεί τους

συκοφάντες του ευεργέτες. Στη συνέχεια παρουσιάζεται ως κυρίαρχο στοιχείο του χαρακτήρα του η αυτοπεποίθησή του «ἐγὼ οὐτῶ ἐμαυτῶ πιστεύω...ἠγήσεσθαι» χωρίς να αφήνει περιθώρια για αμφιβολίες σχετικά με τις πράξεις της ζωής του. Είναι απόλυτα σίγουρος για την αθωότητά του. Τέλος διαφαίνεται όχι μόνο η πιστή του αφοσίωση στους δημοκρατικούς θεσμούς αλλά και ότι η όλη συμπεριφορά του υπήρξε άψογη καθώς το ήθος του είναι έντιμο και ειλικρινές «ὡς εὔνους εἰμι...καὶ ὡς ἠνάγκασμαι...δέομαι ὑμῶν...χείρους εἶναι».

5. α) ανάγκη, φανερός, δέηση, δοκιμασία, ἵππος
β) 1-ζ, 2-γ, 3-ε, 4-α, 5-β